C/2024/6300

2024 10 22

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

kuriame pristatomas 2024 m. atnaujintas Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinkos sukūrimo daugiametis įgyvendinimo planas

(C/2024/6300)

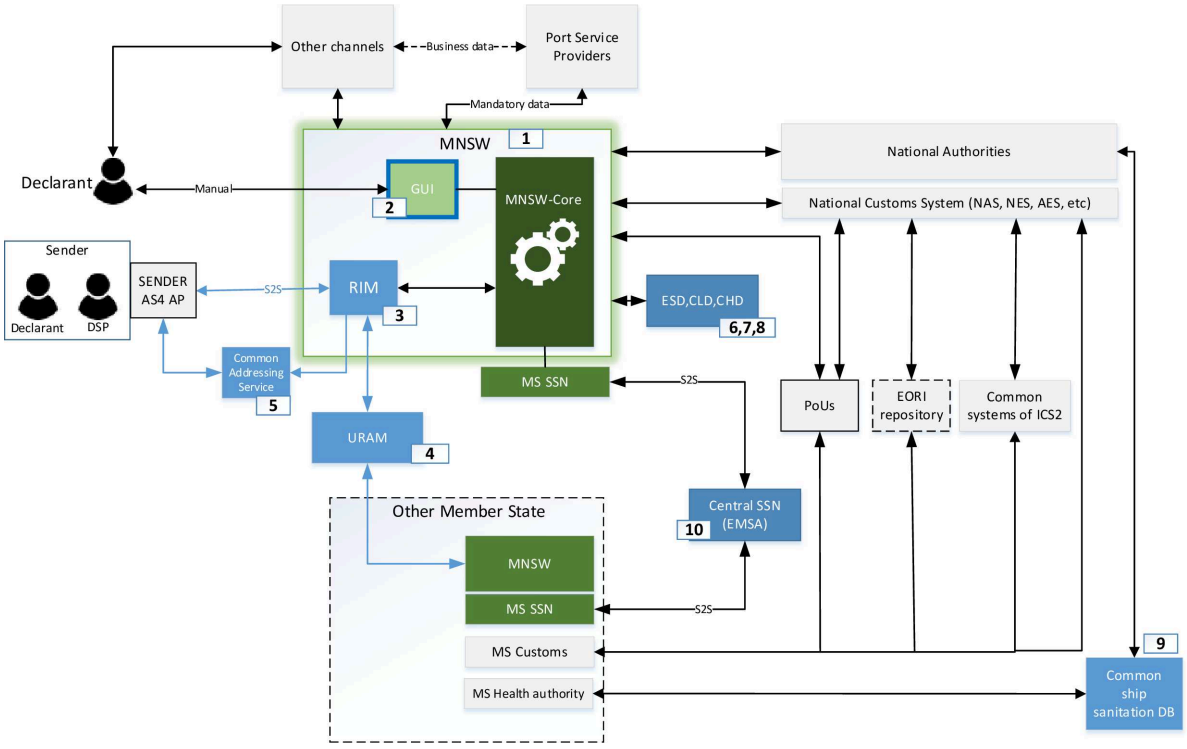
1. Pagrindiniai faktai

Reglamentas, kuriuo nustatoma Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinka, (toliau – EMSWe reglamentas) ([1]) parengtas orientuojantis į esamą jūrų sektoriaus nacionalinių vieno langelio sistemų (MNSW) tinklą. Reglamentu nustatoma bendra sąveiki aplinka, kuria naudodamiesi uoste besilankantys laivai galėtų teikti informaciją į krantą. Reglamentu Komisija įgaliojama parengti standartizuotą duomenų rinkinį, apimantį visas pranešimų teikimo pareigas, taip pat sukurti MNSW bendras sąsajas bei paslaugas ir vykdyti techninę jų priežiūrą. Reglamentas bus taikomas nuo 2025 m. rugpjūčio 15 d. Tinkamai pasikonsultavus su nacionaliniais ekspertais, šis daugiametis įgyvendinimo planas pagal EMSWe reglamento 19 straipsnį peržiūrimas kartą per metus. Komisija pirmą šio dokumento redakciją priėmė 2021 m ([2]). ir atnaujino 2023 m ([3]).

2. EMSWe IT architektūra

EMSWe yra decentralizuota aplinka, grindžiama MNSW tinklu. Kiekviena tokia MNSW sistema turi: i) suderintos pranešimų teikimo sąsajos modulį (RIM) sistemų tarpusavio ryšiui palaikyti ir ii) naudotojo ryšiui su sistema palaikyti skirtą grafinę sąsają (GUI), kuria naudodamiesi pranešimų teikėjai vykdo pranešimų teikimo pareigas. Aplinkoje taip pat veikia tokios bendros paslaugos, kaip: i) EMSWe naudotojų registravimo ir prieigos valdymo sistema (URAM); ii) bendros duomenų bazės ir iii) bendra adresavimo paslauga (CAS).

Su MNSW susijusi aukšto lygio EMSWe struktūra

Pateiktoje diagramoje parodyta aukšto lygio EMSWe struktūra iš valstybės narės perspektyvos. Ji iliustruoja MNSW sąveiką su pranešimų teikėjais, duomenų paslaugų teikėjais ir valstybių narių institucijų sistemomis.

([1]) OL L 198, 2019 7 25, p. 64.
([2]) OL C 299, 2021 7 27, p. 3.
([3]) OL C, C/2023/100, 2023 10 6.

Struktūros sudedamosios dalys

Elementas	Aprašymas	Straipsniai
1	MNSW	2 straipsnio 3 punktas
2	GUI	2 straipsnio 9 punktas, 6 straipsnio 4 dalis
3	RIM	2 straipsnio 4 punktas, 6 straipsnio 1 dalis
4	URAM	12 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys
5	CAS	2 straipsnio 10 punktas
6	EMSWe laivų duomenų bazė (ESD)	14 straipsnis
7	Bendra buvimo vietos duomenų bazė	15 straipsnis
8	Bendra pavojingų medžiagų duomenų bazė	16 straipsnis
9	Bendra laivų sanitarijos duomenų bazė	17 straipsnis
10	„SafeSeaNet“ (nacionalinė sistema „SafeSeaNet“ ir centrinė sistema „SafeSeaNet“)	8 straipsnio 4 dalis

3. **Antrinės teisės aktų priėmimas**

Komisija iki šiol priėmė šiuos antrinės teisės aktus:

— Deleguotąjį reglamentą (ES) 2023/205 ([4]) dėl EMSWe duomenų rinkinio;

— Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2023/204 ([5]), kuriame yra pirmas EMSWe numatytų suderintų MNSW aspektų ir trijų bendrų duomenų bazių specifikacijų ir taisyklių rinkinys ([6]);

— Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2023/2790 ([7]), kuriuo nustatomos RIM ir sistemos URAM specifikacijos.

Tikėtasi šiuos tris antrinės teisės aktus priimti iki 2021 m. rugpjūčio 15 d. Tačiau šio termino laikytis nepavyko dėl tam tikrų veiksnių, pavyzdžiui, dėl COVID-19 pandemijos ir išsamių konsultacijų su valstybių narių ekspertais, nes darbas techniškai labai sudėtingas. Todėl paskutinis teisės aktas priimtas 2023 m. gruodžio 14 d. Kad EMSWe reglamentas būtų įgyvendinamas sparčiau, Komisija vis dėlto nelaukė, kol minėtieji antrinės teisės aktai bus priimti (daugiau žr. 5 skyriuje), ir, padedama Europos jūrų saugumo agentūros (EMSA) ir bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis bei pramonės atstovais, pradėjo rengti pagrindines sudedamąsias dalis (RIM ir URAM) ir pranešimų teikimo vadovą (MIG).

Planai priimti kitus antrinės teisės aktus:

— EMSWe duomenų rinkinio ([8]) atnaujinimas (planuojama 2024 m.);

— CAS specifikacijų nustatymas (planuojama 2025 m.);

— Bendros laivų sanitarijos duomenų bazės specifikacijų nustatymas (planuojama 2025 m.);

([4]) OL L 33, 2023 2 3, p. 24.
([5]) OL L 33, 2023 2 3, p. 1.
([6]) Įgyvendinimo reglamento (ES) 2023/204 I priede nurodytus skaitmeninių skaičiuoklių šablonus rengia Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA). Planuojama, kad jie bus pateikti 2024 m. III ketvirtį.
([7]) OL L, 2023/2790, 2023 12 18.
([8]) Komisija, pasitelkdama EMSA techninę pagalbą, reguliariai pagal 3 straipsnio 3 dalį atnaujina EMSWe duomenų rinkinį.

— aktualios informacijos, kuri turi būti pakartotinai naudojama ir pateikiama vėlesnių lankymųsi uoste metu, sąrašo parengimas (reikia nuspręsti, kada) ([9]).

4. **Suinteresuotųjų subjektų dalyvavimo strategija**

Kad su valstybių narių ekspertais ir verslo bendruomene būtų konsultuojamasi skaidriai ir gerokai iš anksto, Komisija 2023 m. subūrė ekspertų grupę – Europos jūrų sektoriaus vieno langelio koordinavimo grupę. Grupės nariai yra EMSWe reglamento 18 straipsnyje numatyti nacionaliniai EMSWe koordinatoriai. Dalyvauti grupėje stebėtojų teisėmis taip pat kviečiamos pagrindinės pramonės asociacijos. Ekspertų grupė susirenka reguliariai, todėl Komisija gali stebėti pokyčius ir aptarti pažangą. Ekspertų grupėje valstybės narės gali keistis geriausiąja praktika.

EMSWe reglamentas taikomas keliems muitinės įvežimo ir išvežimo formalumams, todėl Komisija taip pat konsultuojasi su muitinės ekspertų grupėmis, pavyzdžiui, Elektroninės muitinės koordinavimo grupe ir (arba) Muitinės verslo grupe (administruojamomis Mokesčių ir muitų sąjungos GD). Su šiomis muitinės ekspertų grupėmis Komisija konsultuojasi surengtuose bendruose posėdžiuose.

Kad užtikrintų nuolatinį EMSWe ir Sąjungos keitimosi jūrų laivybos informacija sistemos („SafeSeaNet“) tarpusavio ryšį ir sąveikumą, Komisija taip pat informuoja Skaitmeninės jūrų laivybos sistemos ir paslaugų valdymo aukšto lygio iniciatyvinę grupę, kompetentingą visų sistemos „SafeSeaNet“ pakeitimų klausimais.

5. **Bendrų sudedamųjų dalių ir paslaugų kūrimo ir bandymo tvarkaraštis**

Pranešimų teikimo sąsajos modulis (RIM)

2022 m. rugpjūčio mėn. išleista RIM 1.0 versija atnaujinta iki 3.0 versijos ir išleista 2023 m. gruodžio mėn. Šioje papildomų funkcijų turinčioje atnaujintoje 3.0 versijoje užtikrinta atitiktis Įgyvendinimo reglamente (ES) 2023/2790 pateiktoms RIM specifikacijoms. Valstybėms narėms sudarytos sąlygos gauti visus integracijai į savo MNSW būtinus dokumentus. Komisijos padedamos valstybės narės turėtų visų pirma atlikti atitikties bandymus, kad patikrintų, ar RIM į MNSW integruotas tinkamai. Tuomet jos turėtų atlikti bandymus ir užtikrinti būtiną integraciją su kitomis susijusiomis institucijomis. Po to jos drauge su pramonės suinteresuotaisiais subjektais turėtų išbandyti savo visų MNSW jungtis ir procesus.

Kad papildytų RIM veikimą, EMSA, glaudžiai bendradarbiaudama su Komisija, laivybos pramonės atstovais ir valstybėmis narėmis, parengė ir 2023 m. gruodžio mėn. sudarė sąlygas valstybėms narėms gauti pranešimų teikimo vadovą (MIG). Tame vadove aprašyti pranešimai (oficiali tvarka ir atsakymai), kuriais per RIM keičiasi siuntėjai ir MNSW, kaip reikalaujama Įgyvendinimo reglamento (ES) 2023/2790 2 straipsnyje. Nuo tada EMSA toliau tobulina MIG ir toliau plėtoja MIG oficialios tvarkos ir atsakymų techninį pavidalą (XML schemos apibrėžties rinkmenas, XSD). Planuojama, kad, bendradarbiaudama su EMSA, 2024 m. III ketvirčio pabaigoje Komisija taip pat paskelbs pramonei naudoti skirtą MIG su techninėmis pranešimų specifikacijomis ir reguliariai tvarkys tą vadovą.

EMSWe naudotojų registravimo ir prieigos valdymo sistema (URAM)

Kad būtų lengviau nustatyti prie valstybės narės RIM prisijungiančių siuntėjų (pranešimų teikėjų ir duomenų paslaugų teikėjų) tapatumą, Komisija, be RIM, 2023 m. gruodžio mėn. dar suderino bendrą naudotojų registravimo ir prieigos valdymo sistemą ir sudarė sąlygas ja naudotis. URAM centrinėmis paslaugomis galima naudotis atitikties bandymo aplinkoje, kad valstybės narės atliktų integracijos bandymus, kaip sujungtos ir sąveikauja jų RIM ir URAM paslaugos. Tapatumo nustatymą valstybės narės administruos savo GUI, laikydamosi Reglamente (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje ([10]) (eIDAS reglamentas) nustatytų taisyklių.

([9]) EMSA atliks galimybių tyrimą, kad išsiaiškintų, kuriuos duomenų elementus galima naudoti pakartotinai, atsižvelgiant į pagrindiniuose asmens duomenų ir neskelbtinų komercinių duomenų apsaugos teisės aktuose ir taisyklėse nustatytus apribojimus ir sąlygas. Apibrėžus šiuos duomenis, gali tekti atnaujinti sistemą „SafeSeaNet“, jos keitimosi duomenimis mechanizmus ir sąsajas (įskaitant būtinas saugumo priemones ir dokumentus), kad duomenis būtų galima plačiau naudoti pakartotinai ir dalytis jais tarp MNSW sistemų.

([10]) OL L 257, 2014 8 28, p. 73.

Bendra adresavimo paslauga (CAS)

EMSWe reglamento 13 straipsnio 2 dalyje numatytas CAS specifikacijas suplanuota patvirtinti apie 2024 m. pabaigą. Šios paslaugos kūrimą planuojama pradėti visiškai įdiegus RIM.

Duomenų bazės

EMSA šiuo metu, kaip planuota, kuria EMSWe laivų duomenų bazę, bendrą buvimo vietos duomenų bazę ir bendrą pavojingų medžiagų duomenų bazę. Sistemų sąsajos vadovą (SIG), t. y. visų šių trijų duomenų bazių vadovą, EMSA parengė ir viešai pateikė 2024 m. gegužės mėn ([11]). Tikimasi, kad duomenų bazės bus sukurtos 2024 m. III ketvirtį, kai EMSA bus pasirengusi su valstybėmis narėmis atlikti bandymus prieš eksploatavimo pradžią.

Laivų sanitarijos duomenų bazės kūrimas tebėra planavimo etape, o jos specifikacijų rengimas prasidės apie 2025 m. Kai ši duomenų bazė pradės veikti, ja naudodamosi valstybių narių kompetentingos sveikatos priežiūros institucijos tarpusavyje keisis duomenimis per vidinę MNSW dalį.

Išsamus tvarkaraštis

Bendros sudedamosios dalys ir paslaugos	Statusas	Planas									
		2024		2025				2026			
		III ketv.	IV ketv.	I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.	I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.
RIM											
RIM 2.0 versija su siuntėjo patvirtinimo funkcija	užbaigta										
RIM 3.0 versija su sintaksės patvirtinimo funkcija ([1])	užbaigta										
RIM 3.1 versija su patobulintu semantiniu patvirtinimu.		X									
MIG 1.0 versija ir pranešimų schemos		X									
(*) Valstybių narių atliekamas integravimas ir bandymas		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
URAM											
Centrinė tapatumo nustatymo paslauga	užbaigta										
Centrinis registras	užbaigta										
(*) Integravimas su valstybės narės RIM ([2])		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
CAS											
Centrinių mazgų nustatymas			X	X							
(*) Valstybių narių atliekamas integravimas ir bandymas				X	X	X	X	X	X	X	X
EMSWe laivų duomenų bazė (ESD)											
Bazinis duomenų rinkinys ir SIG	užbaigta										
Centrinės duomenų bazės kūrimas		X									
(*) Integravimas su valstybių narių sistemomis		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

([11]) http://emswe-db-sig.emsa.europa.eu/.

Bendros sudedamosios dalys ir paslaugos	Statusas	Planas									
		2024		2025				2026			
		III ketv.	IV ketv.	I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.	I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.
Bandymai prieš eksploatavimo pradžią			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bendra buvimo vietos duomenų bazė											
Bazinis duomenų rinkinys ir SIG	užbaigta										
Centrinės duomenų bazės kūrimas		X									
(*) Integravimas su valstybių narių sistemomis		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bandymai prieš eksploatavimo pradžią			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bendra pavojingų medžiagų duomenų bazė											
Bazinis duomenų rinkinys ir SIG	užbaigta										
Centrinės duomenų bazės kūrimas		X									
(*) Integravimas su valstybių narių sistemomis		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bandymai prieš eksploatavimo pradžią			X	X	X	X	X	X	X	X	X

(*) Bendrų sudedamųjų dalių ir centrinių paslaugų integravimas ir atitikties bandymo veikla priklauso nuo kiekvienos valstybės narės galimybių dalyvauti ir planavimo nacionaliniu lygmeniu.
([1]) RIM sukurtas pagal RIM specifikacijas.
([2]) URAM centrinėmis paslaugomis bus galima naudotis atliekant priėmimo bandymus, kai vyks integravimas su valstybių narių RIM. Po bandymo URAM paslaugomis bus galima naudotis produkcinėje aplinkoje.

6. **Reglamento taikymas**

Komisija darbą tęsė laikydamasi 2023 m. atnaujinto daugiamečio įgyvendinimo plano ([12]), visų pirma šiose trijose srityse: i) RIM ir URAM specifikacijų priėmimas; ii) RIM 3.0 versijos išleidimas ir iii) URAM paslaugų prieinamumas, kad būtų galima pradėti įgyvendinimą nacionaliniu lygmeniu.

Komisija pasirūpino, kad **nuo 2024 m. antrosios pusės** būtų galima su valstybėmis narėmis išbandyti bendras sudedamąsias dalis ir centrines paslaugas (kol kas išskyrus Bendrą laivų sanitarijos duomenų bazę ir CAS), todėl bandymai bus atliekamai priklausomai nuo valstybių narių galimybių dalyvauti ir pasirengimo.

Apie **valstybes nares** pasakytina, kad **kai kurios** valstybės narės **pradėjo palaipsniui vykdyti** įgyvendinimo darbus, už kuriuos jos yra atsakingos, tačiau kitų valstybių narių pažanga lėtesnė, nei planuota, atsižvelgiant ir į pirmiau aprašytą vėlavimą. Tikėtina, kad įgyvendinimo darbas valstybėse narėse bus nevienalaikis ir bus atliktas, kaip planuojama, per ne daugiau kaip 18 mėnesių nuo nustatytos EMSWe reglamento taikymo pradžios – 2025 m. rugpjūčio 15 d. Komisija toliau stebės, kaip įgyvendinamas reglamentas, todėl atliks apklausas ir glaudžiai bendradarbiaus su nacionaliniais koordinatoriais. Komisija taip pat padės valstybėms narėms techniniu ir veiklos lygmenimis, siekdama užtikrinti, kad bendros sudedamosios dalys ir centrinės paslaugos visose MNSW būtų integruotos ir išbandytos tinkamai ir kuo greičiau.

([12]) OL C, C/2023/100, 2023 10 6.